

partii naleraq

UKA 2016/039-01

19-11-2016

Nunatsinni tunngaviusumik inatsiseqalernissaanik siunersuusiortussamik ismalioqatigiisitamik pilersitsinissaq pillugu Inatsisartut Naalakkersuisunut piginnaatitsissummik tunniussinissaat siunertaralugu Inatsisartut aalajangiiffigisaassaattut siunnersuut.

(Namminersornermut, pinngortitamut avatangiisinut, nunalerinermullu Naalakkersuisoq)

Nunatsinni tunngaviusumik inatsiseqalernissaanik siunersuusiortussamik ismalioqatigiisitamik pilersitsinissaq pillugu Inatsisartut Naalakkersuisunut piginnaatitsissummik tunniussinissaat siunertaralugu Inatsisartut aalajangiiffigisaassaattut siunnersuut Partii Naleraq sinnerlugu imannak oqaaseqarfigissuarput:

Siullermik nuannaarutigalugulu tarnikkut killitsisimassutigaarput kiisami nunatta tunngaviusumik inatsiseqalernissaanik sulineq pimoorullugu aallartinneqarmat.

Soorlu inatsisartut 2011-imili aamma kingullermik inatsisartut 2015-imili aaliangereersimagaat, Naalakkersuisut namminersulivinnissaq pillugu nalunaarusiussasut, tamatumalu malitsigisaanik namminersulivinnissaq pillugu isumalioqatigiisitamik pilersitsisoqassasoq.

“Upernaakkut 2015-imi Nuummi nunatta namminersulivinnissaanut alloriarnissaq pillugu Partii Naleqqamiit innuttaasunut ataatsimiititsivugut, innuttaasullu soqutiginnilluarlutik oqallinnermi peqataanerat matumanilu aamma inatsisartuni saqqummiuqarnermi ikummarissaasoq miserratigineqarsinnaanngimmat Partii Naleqqamiit qujassutigerusupparput, naak taaminikkut Partiit allat nipaarsaarluinnarlutik pigaluartut, Partii Naleqqamiit neriorsuuterput eqqortillugu saqqummiussa qarumanitsinnut Partiit angisuut marluk siunnersuuteqarlutik peqataalernerat assorujussuaq nuannaarutigaarput. “

Kiisami maanna tamanna pilersinneqartussanngormat Partii Naleqqamiit assut nuannaarutigalugu Inatsisartut suliassamik Naalakkersuisut aallartitsinissaannut piginnaatitsissummik tunineqarnissaat tamakkiisumik taperserparput.

Inatsisinut tunngaviusumik isumalioqatigiisitamik pilersitsinissaq partiit tamarmik ataatsimiititaliami isumalioqatigiisitamilu aallartitaqarnissaat assut pingaartipparput.

Tassami suliassat imaannaanngitsut nunap aaqqissuunneqarneranut aqunneqarneranullu maleruagassanut missingersuutit imarisassaannut tunngasut aamma siunnersuusiorfigineqartussaassapput.

Soorunami inatsisartuniit suliakkiisutaasussat aamma apeqqutaasussaassapput.

Soorlu assersuutigalugu danskit tunngaviusumik inatsisaasa ataani namminiilivinnissaq kissaatigineqarpaa, imaluunniit nammineq nunatut imminut tamakkisumik oqartussaaffigisutut namminiilivikkusuppuguut.

Uagut Partii Naleqqami nunatta nammineq tamakkiisumik naalagaafinngornissaa piumanerugarput, tassami uani suliame nalunaarusiaq ilanngunneqartoq ilaatigut naapertorlugu, danskit tunngaviusumik inatsisaasa ataani namminersulivinneq piviusunngortinneqassangaluarpat, nunamik piginnittussaaneq nunanullu allanut oqartussaaffeqarneq suli danskit tunngaviusumik inatsisaanni paragraf 19 naapertorlugu danskit nunatsinnut oqartussaaneerat suli attatiinnarneqarsinnaammat.

Tassami namminersorneq pillugu inatsisip paragraf 21-at aamma ilaatigut ima tunngavissaqartitsereerpoq:

"Kalaallit Nunaata namminiilivinnissaanik aalajangerneq inuiaat kalaallit aalajangerannik tunngaveqassaaq".

Aamma namminersorneq pillugu inatsisip nassuiaataanni ilaatigut imannak allaqqasoqarpoq:

"Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat piumagunik inatsisinik tunngaviusunik piareersaallutik aallartitsinnaapput. Taamaalilluni namminersorneq pillugu inatsisip iluani Kalaallit Nunaata kisimiilluni namminiilivinnissani piareersalersinnaavaa".

Tassami juni 21.ani 2009-imi ukiut 30-it nunatsinni Namminersornerulluni Oqartussaanagerup atuutereernerani, innuttaasullu 2008 novemberip 25.-ani taasitinneqartut 75 %-tiisa akuersereernerisigut Namminersorneq danskit inatsisartuisa akuersinerisigut atuutilersinneqarpoq.

Aamma taamanikkut kiisami inuiattut akuerineqarpugut.

Nalunaarusiami maluginiakkatta ilagaat, nunatta 1953-imi danmarkimi inatsisit tunngaviusut allanngortinneqarneranni nunarput ingerlaannartumik nunasiaataajunnaarsimanngimmat, aatsaalli FN-p nunatta nunasiaataajunnaarnissaanik suliniuteqarneratigut nunarput 1954-imi nunasiaataajunnaarsimavoq.

Taamaammat isumalioqatigiisitamik pilersitsinissamut atatillugu, allattoqarfissamik sulisussanillu piareersaasiornissamut aningaasaliissutissatut aamma siunnersuutigineqartut tamakkiisumik taperserpavut.

Aammami nunatta nunasiaataanerata nalaanili pissutsit akuersaarneqarsinnaanngitsut maannamut suli atuupput. Allaammi 1953 Inughuit pinngitsaalisallutik nuutsitaanikuupput.

Qullissarmiut pinngitsaalisallutik aamma nuutsitaanikuupput, nunaqarfippassuit inuerusagaanikuupput. Il.il.

Taamaammat nunatsinni oqartussaaffik tamakkerlugu tigoqqittariaqalerparput, inuit imminnut tatigisut, nunaminni oqaatsitik kulturertillu ataqqillugit ineriartortut pilerseqqittariaqarpavut.

Isumalioqatigiisitap ukiuni pingasuni sulinissaa naatsorsuutigineqarpoq, kisianni namminersorneq pillugu isumalioqatigiisitaasimasup sulisimanerani misilittagarisimasai aamma qinersisarnerit sulinermilu assigiinngitsut kinguaattoorutaasinnaasut eqqarsaatigalugit piffissaliussap qaangilaarsinnaanera sillimaffigeqqussuarput, soorlu aamma tamanna nalunaarusiami oqaatigineqartoq.

Isumalioqatigiisitap sulinissaani ilisimatuunik, nunanilu allani namminersulivinnissaq pillugu suliaqartarsimanerani misilittagarpassuit nunatsinnut naleqqussarlugit aamma atorneqarsinnaanerat kaammattuutingaarput.

Minnerunngitsumik aamma nunatsinni innuttaasut qanimut peqataatinneqarnissaat, tamanut ammasumik ataatsimiisitsiarnissat, radio tv-lu atorlugit oqallititsisarnissat kaammattuutigissuagut.

Nalunaarusiami imartuumi allaaserineqartut soqutiginarorpasuit ataatsimiititaliassap aamma isumalioqatigiilersussat sulinissaminni atorluarniarumaaraat kaammattuutingaarput.

Taamalu naakkaluamik oqaaseqarluta naalakkersuisut suliamik aallartitsinissaannut piginnaatitsissut akueraarput.

Partii Naleraq sulissaaq inuiaat kalaallit imminnut napatissinnaaneratt upperalugu illersorlugulu, ilami inuiannik allanik sapernerunngivippugut tamannalu siulitta takutittuarsimavaat pinngortitami peqqarnitsumi inuusinnaangortilluta tamannalumi takussutissaavoq inuiannik allanik sapernerunngivissugut, kuuk supilerpoq maannalu unitsinneqarsinnaajunnaarluni kuulerpoq inuiaat kalaallit tamatta ikioqatigiilluta Namminersulivitta.

Anthon Frederiksen